

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๖๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ สว (สนช)(กมธ ๒) ๐๐๑๐/(ร ๘๕)

วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญ คณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายกำธร อุดมฤทธิรงค์
๒. นายคมสัน โพธิ์คง
๓. พลโท จิตติพงษ์ สุวรรณเศรษฐ
๔. นางโฉมศรี อารยะศิริ
๕. พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย
๖. นายदनัย จันทิม
๗. นายทศพร ศิริสัมพันธ์
๘. นายนิพนธ์ ะกะมี
๙. พลโท บรรเทิง พูนขำ
๑๐. นายพุทธิสัจย์ นามเดช
๑๑. นายภราเดช พยัฆวิเชียร
๑๒. นายวีระศักดิ์ แสงสารพันธ์
๑๓. นายศรีราชา เจริญพานิช
๑๔. นางอุมา สุคนธมาน
๑๕. พลเอก โสภณ ศิลพิพัฒน์

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) ทศพร ศิริสัมพันธ์

(นายทศพร ศิริสัมพันธ์)

ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวศิริวรรณ ฤกษ์วิสาข)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระ

สำนักกรรมาธิการ ๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมาธิการ ๒

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๑๘๘ - ๕

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๕๑๘๕

มาลี พิมพ์
ธิดี ป./สมพร ทาน

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๔/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติตามข้อบังคับฯ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังกล่าวเสร็จแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีมติเลือกตำแหน่งต่างๆ ดังนี้

๑.๑ นายทศพร ศิริสัมพันธ์	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ
๑.๒ นายศรีราชา เจริญพานิช	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ คนที่หนึ่ง
๑.๓ นางโฉมศรี อารยะศิริ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ คนที่สอง
๑.๔ นายวีระศักดิ์ แสงสารพันธ์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ
๑.๕ นายदनัย จันทิม	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีมติแต่งตั้ง นางสาวศิริวรรณ ฤกษ์วิสาห์ ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระ สำนักกรรมาธิการ ๒ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๘๓ วรรคสาม

๓. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๑ คน คือ นายภัทร คำพิทักษ์

๔. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๑ ผู้ตรวจการแผ่นดิน</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗</u>	คณะกรรมการการเลือกตั้ง
<u>มาตรา ๘</u>	คณะกรรมการการเลือกตั้ง
<u>มาตรา ๙</u>	คณะกรรมการการเลือกตั้ง
<u>มาตรา ๑๐</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑</u>	คณะกรรมการการเลือกตั้ง
<u>มาตรา ๑๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๖/๑</u>	คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๑๗</u>	มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘

นายภัทร คำพิทักษ์

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

มาตรา ๑๙

มาตรา ๑๙/๑

มาตรา ๒๐

นายภัทร คำพิทักษ์

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

มาตรา ๒๑

มาตรา ๒๒

มาตรา ๒๓

มาตรา ๒๔

หมวด ๒ การร้องเรียน และการพิจารณา

สอบสวนหาข้อเท็จจริง

ส่วนที่ ๑ การร้องเรียน

มาตรา ๒๕

มาตรา ๒๖

มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติม
ความใน (๖) ของมาตรา ๑๘ ไว้

ผู้แปรญัตติพอใจ

ไม่มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติโดยตัดมาตรา ๒๐
ออกทั้งมาตรา

ผู้แปรญัตติพอใจ

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีการแก้ไข

มีการแก้ไข

ไม่มีการแก้ไข

(๔)

<u>มาตรา ๒๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๒ การพิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๐</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๑</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๕</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๖</u>	มีการแก้ไข
<u>หมวด ๓</u> <u>การตรวจสอบองค์การตามรัฐธรรมนูญ</u> <u>และองค์กรในกระบวนการยุติธรรม</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๔</u> <u>จริยธรรมผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง</u> <u>และเจ้าหน้าที่ของรัฐ</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๘</u>	มีการแก้ไข

LIRT

มาตรา ๓๙

มีการแก้ไข

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ)

ขอสงวนความเห็นโดยเพิ่มความ
เป็นวรรคสองและวรรคสาม
ของมาตรา ๓๙ ดังนี้

“ในกรณีที่การร้องเรียนตามวรรคหนึ่ง เป็นการร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ร้องเรียนต้องดำเนินการร้องเรียนต่อผู้ที่รับผิดชอบในการบังคับการให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม เพื่อให้ดำเนินการบังคับตามประมวลจริยธรรมให้เสร็จสิ้นเสียก่อน จึงจะร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินได้ หากผู้ร้องเรียนได้ดำเนินการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินโดยมิได้ดำเนินการตามวรรคสอง ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจส่งเรื่องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบังคับการให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมให้เสร็จสิ้นเสียก่อน ทั้งนี้ ให้รายงานผลการดำเนินการให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบเป็นระยะ ตามระยะเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด”

มาตรา ๔๐

มีการแก้ไข

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ)

ขอสงวนความเห็นโดยเพิ่มความ
เป็นมาตรา ๔๐/๑ ดังนี้

“มาตรา ๔๐/๑ ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาพฤติการณ์แห่งการกระทำของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมแล้วเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดได้กระทำความผิดวินัยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้ที่รับผิดชอบในการบังคับการให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมของผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่ผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีความเห็นโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น ๆ แล้วแต่กรณี เว้นแต่เป็นกรณีตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม

กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังประธานกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ประธานกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการโดยเร็ว โดยให้ถือเอารายงานและเอกสารของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนด้วย

และเมื่อดำเนินการได้ผลประการใดแล้วให้แจ้งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยหรือวันที่ได้มีคำวินิจฉัยว่ามีความผิดวินัย

สำหรับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบเกี่ยวกับวินัย เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าวได้กระทำผิดในเรื่องที่ถูกกล่าวหาให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดินไปยังผู้รับผิดชอบในการบังคับการให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม”

มาตรา ๔๑

มีการแก้ไข

นายภัทร คำพิทักษ์

ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติม
ความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๑ ไว้

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

หมวด ๕ การติดตามประเมินผล**การปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ**

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๔

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๖ การรายงานประจำปี

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๖

มีการแก้ไข

หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๗

ไม่มีการแก้ไข

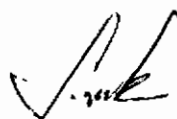
มาตรา ๔๘

ไม่มีการแก้ไข

(๗)

มาตรา ๔๙	ไม่มีการแก้ไข
บทเฉพาะกาล	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๐	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๑	มีการแก้ไข
มาตรา ๕๒	ไม่มีการแก้ไข

๕. คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายวีระศักดิ์ แสงสารพันธ์)

เลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่าง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัด
สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕
มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๔ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๔๙

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“หน่วยราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นแต่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ทบวง กรม

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานอื่นของรัฐนอกจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การส่วนท้องถิ่น

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงาน ลูกจ้างหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ผู้ชี้แจงข้อพิพาทและบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางการปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานกิจการอื่นของรัฐ

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งให้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๕ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ระเบียบหรือประกาศนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

ผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๖ ให้มีผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำเสนอแนะของวุฒิสภา ชุดซึ่งมีหน้าที่ของรัฐบาลหรือประชาชน มีคุณสมบัติและไม่มีอุปสรรคในทางบริหารราชการแผ่นดิน วิสาหกิจ หรือกิจการอื่นเป็นประโยชน์ร่วมกันของสาธารณชน และไม่มีข้อขัดข้องหรือข้อสงสัยที่ประจักษ์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ มีองค์ประกอบ วิธีการสรรหาและการให้ความเห็นชอบ และวาระการดำรงตำแหน่ง ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๑๑ การสรรหาและสรรเลือกผู้ตรวจการแผ่นดินให้ดำรงตำแหน่ง ดังนี้

(๑) ให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งประกอบด้วย ประธานาธิบดี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานสภาผู้แทนราษฎร
ผู้พิพากษาในศาลฎีกา ประธานสภาผู้แทนราษฎร บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือกซึ่งมีจำนวนหนึ่งคน
และบุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ผู้ตรวจการแผ่นดินคัดเลือกซึ่งมีจำนวนหนึ่งคน

บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาและที่ประชุมใหญ่ผู้ตรวจการแผ่นดินคัดเลือก

คัดเลือกตาม (๑) ต้องมีชื่อผู้พิพากษาหรือผู้ตรวจการ และต้องมีชื่อเป็นกรรมการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่ง
ในองค์กรตามรัฐธรรมนูญอื่นในขณะเดียวกัน

ให้กรรมการสรรหาแต่งตั้งคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งให้กรรมการผู้หนึ่งเป็นประธานกรรมการ

(๒) ให้คณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินที่หาหน้าที่สรรหาและคัดเลือก

บุคคล ผู้สมควรเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินที่ขณะมีดำรงรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายใน สามสิบวัน
นับแต่วันที่มีหน้าที่ให้ต้องมีการคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว แล้วให้เสนอรายชื่อ
พร้อมด้วยประวัติย่อของผู้ยื่นชื่อประธานวุฒิสภา ศาลสมมติในศาลคัดเลือกผู้ตรวจการแผ่นดิน
ต้องส่งคะแนนโดยเปิดเผยและมีคะแนนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีชื่ออยู่
ในกรณีที่ไม่มีการลงคะแนนใด ๆ หรือมีคะแนนไม่ถึงสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีชื่ออยู่
มีจำนวนไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งให้คณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินประกอบด้วยกรรมการที่เสนอชื่อ

(๑๖) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติให้คณะกรรมการยื่นชื่อยุติการปฏิบัติ

การคัดเลือกตาม (๑๖) ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ กรรมการให้ใช้วิธีการส่งคะแนนลับ
ในกรณีที่วุฒิสภาให้คณะกรรมการยื่นชื่อยุติการปฏิบัติให้กรรมการยื่นชื่อยุติการปฏิบัติส่งต่อไป
ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ยื่นชื่อยุติการปฏิบัติให้กรรมการยื่นชื่อยุติการปฏิบัติส่งต่อไป
คณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินพร้อมด้วยสภาผู้แทนราษฎรให้

หากคณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นชื่อยุติการปฏิบัติ และมีมติอื่นอันตมมติเดิม

ด้วยคะแนนเสียงข้างมาก ให้ส่งรายชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งกรรมการผู้หนึ่งไป
แก่สภาผู้แทนราษฎรให้พิจารณาเลือกผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้หนึ่งไป
นับแต่วันที่มีหน้าที่ให้ต้องดำรงตำแหน่งดังกล่าว

ในกรณีไม่ออกสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินตาม (๑๖) ให้ภายในเวลาที่กำหนด

ไม่น้อยกว่าหกเดือน ๑ ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาแต่งตั้งผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่า
ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งมีจำนวนสองคน และให้ที่ประชุมใหญ่ผู้ตรวจการแผ่นดินคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการ
ในศาลปกครองสูงสุดซึ่งมีจำนวนสองคน เป็นกรรมการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่ง (๑๖) แทน

มาตรา ๘ ให้ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินประจำคณะผู้เลือกตั้ง
 ให้คนหนึ่งเป็นประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน แล้วทั้งสองคนให้ประธานวุฒิสภาทราบบ
 ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ส่งมอบรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้ง
 ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๙ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วัน
 พระราชกฤษฎีกาแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

มาตรา ๑๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเสนอชื่อ
- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) ไม่เคยเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
- (๕) ไม่เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง
- (๖) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น
- (๗) ไม่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกพรรคการเมือง หรือผู้มีตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง ในระยะสามปีก่อนวันสรรหา
- (๘) ไม่เป็นกรรมการผู้เลือกตั้ง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครองสูงสุด กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- (๙) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๑๐) ไม่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการลงโทษ เว้นแต่เป็นกรณีที่คดียังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการลงโทษในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท
- (๑๑) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
- (๑๒) ไม่เคยถูกวินัยจรรยาบรรณหรือมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพสภาผู้เลือกตั้งหรือของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ
- (๑๓) ไม่เคยถูกถอดถอนจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ

LIART

มาตรา ๑๑ ผู้ตรวจการแผ่นดิน คือ

(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ

หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นที่ปรึกษาของรัฐบาลวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้าปีนับแต่วัน ข้าราชการ หรือองค์การที่ดำรงหรือ

โดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มิใช่เงินปันต้น หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๔) ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด

ในกรณีที่ถูกเลือกเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ไม่ได้รับค่าตอบแทน

ของบุคคลนั้น ผู้ได้รับเลือกตั้งหรือปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อตนได้ลาออกจากราชการเป็นบุคคลตาม (๑)

(๒) หรือ (๓) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบวิชาชีพอิสระดังกล่าวแล้ว

ซึ่งต้องกระทำก่อนสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกตั้ง แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระ

ก่อนวันเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยรับเลือกตั้งเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินและให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๒ ข้าราชการชั้นบังคับบัญชา

มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจาก

ตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐

(๔) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการลงโทษ

เว้นแต่เป็นกรณีที่ดียังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการลงโทษในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๕) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ ต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๗ ของรัฐธรรมนูญ

(๖) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่ง

ให้ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกผู้ตรวจการแผ่นดินในตำแหน่งที่ว่างสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับ

คำสั่งให้แล้วเสร็จตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด

ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือผู้ตรวจการแผ่นดินขึ้นใหม่

LIART

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งซึ่งมิใช่เป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หรือประธานผู้ตรวจการแผ่นดินไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินที่เหลืออยู่เลือกผู้ตรวจการแผ่นดินคนหนึ่งทำหน้าที่แทนประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาแบ่งงานตามสายงานเพื่อให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแต่ละคนปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระ และรับผิดชอบตามขอบเขตของงานที่ได้รับมอบหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกันกำหนด เว้นแต่กรณีตามมาตรา ๑๔ (๕) (๖) (๗) และ (๘) มาตรา ๒๖ วรรคสาม มาตรา ๒๗ วรรคสอง มาตรา ๓๔ วรรคสอง มาตรา ๓๕ วรรคสองและวรรคสาม มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ หรือกรณีที่มิมีกฎหมายอื่นกำหนดไว้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษากันหรือต้องประชุมและเห็นชอบร่วมกัน

ในการประชุมแต่ละครั้งมีข้อบังคับการประชุมหรือที่กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องปรึกษากันหรือแต่ละคนต้องปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานผู้ตรวจการแผ่นดินไม่มาประชุม ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินที่มาประชุมเลือกผู้ตรวจการแผ่นดินคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๖ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนในกรณี

(ก) การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(ข) การปฏิบัติหรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องเรียนหรือประชาชนโดยไม่เป็นธรรม ไม่ว่าจะการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ก็ตาม

(ค) การตรวจสอบการละเลยการปฏิบัติหน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและองค์กรในกระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการพิจารณาพิพากษารรคดีของศาล

(ง) กรณีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

(๓) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ รวมถึงตลอดถึงข้อพิจารณาเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในกรณีที่เห็นว่าจำเป็น

(๔) รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกต
ต่อคณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ทุกปี ทั้งนี้ ให้ประกาศรายงานดังกล่าว
ในราชกิจจานุเบกษาและเปิดเผยต่อสาธารณะด้วย

การใช้อำนาจหน้าที่ตาม (๑) (ก) (ข) และ (ค) ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการ
เมื่อมีการร้องเรียน เว้นแต่เป็นกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าการกระทำดังกล่าวมีผลกระทบต่อ
ความเสียหายของประชาชนส่วนรวมหรือเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ ผู้ตรวจการแผ่นดิน
อาจพิจารณาและสอบสวนโดยไม่มี การร้องเรียนได้

มาตรา ๑๖/๑ ในกรณีที่คำร้องเรียนตามมาตรา ๑๖ เป็นการร้องเรียนการกระทำของ
คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการซึ่งเป็นการใช้อำนาจทางปกครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ
รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ให้ถือว่าการกระทำของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการนั้น
เป็นการกระทำของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น โดยอนุโลม
แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๗ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง
หลังคดีเสร็จได้ เมื่อเห็นว่ามีการผิดดังต่อไปนี้

(๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ
ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ แต่ไม่ให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย
โดยไม่มีข้อชี้แจง ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

(๒) กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของบุคคลใดตามมาตรา ๑๖ (๑) (ก) มีปัญหา
เกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง
แต่ไม่ให้ศาลปกครองเพื่อพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่มีข้อชี้แจง ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวิธีพิจารณาของ
ศาลปกครองและวิธีพิจารณาของศาลปกครอง

มาตรา ๑๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น
มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน
หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) ให้หัวหน้าหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตาม (๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐ
พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน หรือบุคคลอื่นใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือมาให้ถ้อยคำ
หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

- (๓) ขอให้ศาลส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา
- (๔) ตรวจสอบสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีการร้องเรียนโดยแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ทราบล่วงหน้าในเวลาอันควร
- (๕) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การรับคำร้องเรียนไว้พิจารณาและระเบียบว่าด้วยการสอบสวนหาข้อเท็จจริงเบื้องต้น
- (๖) ออกระเบียบเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- (๗) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดและค่าเดินทางของพยานบุคคลและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่
- (๘) แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย
- (๙) ออกระเบียบหรือปฏิบัติการอื่นใดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๑๙ ในการใช้อำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินตามมาตรา ๑๘ ต้องคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้วย

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่อาจสอบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องใดต่อไปได้ ให้ยุติเรื่องนั้น และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินรายงานให้สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาทราบ

มาตรา ๑๙/๑ การจัดทำรายงานตามมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ ให้กระทำการสรุปโดยมิให้ระบุรายละเอียดอันเป็นการเปิดเผยความลับของบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่จำเป็น

มาตรา ๒๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งหรือทางอาญาเนื่องจากการที่ตนได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยสุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๒๑ ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือให้วัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แก่ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือผู้ที่จัดทำและเผยแพร่รายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินตามมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๕ ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย เนื่องจากการที่ตนเปิดเผยข้อมูล หรือให้วัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐาน หรือจัดทำและเผยแพร่รายงาน แล้วแต่กรณี

LIART

มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินและเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๓ ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่ได้มา เนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่ผู้ตรวจการแผ่นดิน จะมอบหมาย หรือเป็นการกระทำตามที่ราชการ หรือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบหรือ พิจารณาสอบสวน หรือเป็นการรายงานตามอำนาจหน้าที่ หรือการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๒๔ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นของ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หมวด ๒

การร้องเรียน และการพิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริง

ส่วนที่ ๑

การร้องเรียน

มาตรา ๒๕ บุคคล และคณะบุคคล ทั้งรัฐและเอกชน ย่อมมีสิทธิร้องเรียนต่อ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ การร้องเรียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่ตัดสิทธิผู้ร้องเรียน ที่จะดำเนินการตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๒๖ การร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินให้ทำได้โดยทำเป็นหนังสือ ด้วยวาจา หรือด้วยวิธีการอื่น

ในกรณีร้องเรียนเป็นหนังสือ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ระบุชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องเรียน

(๒) ระบุเหตุที่ทำให้ต้องร้องเรียนพร้อมด้วยข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับ

เรื่องร้องเรียนตามสมควร

(๓) ใช้อ้อยคำสุภาพ

(๔) ลงลายมือชื่อผู้ร้องเรียน

หลักเกณฑ์และวิธีการร้องเรียนด้วยวาจา หรือวิธีการอื่น ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

มาตรา ๒๗ การเสนอคำร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินจะเสนอโดยนำส่งด้วยตนเอง
ส่งทางไปรษณีย์ มอบให้บุคคลอื่นนำส่ง หรือนำส่งด้วยวิธีการอื่นต่อสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
หรือส่งคำร้องหรือมีขั้นตอนตามที่ผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาเพื่อให้ผู้นำส่งต่อที่สำนักงาน
ผู้ตรวจการแผ่นดินก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการการนำเสนอคำร้องเรียนด้วยวิธีการอื่นตามวรรคหนึ่ง
ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรหรือ
คณะกรรมการสิทธิการของวุฒิสภาได้สอบสวนหรือพิจารณาเรื่องใดและเห็นว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจ
หน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินที่จะดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้
คณะกรรมการดังกล่าวจะส่งเรื่องนั้นให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อดำเนินการก็ได้ และให้
ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการดำเนินการเบื้องต้นต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๒๙ เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องจากคณะกรรมการตาม
มาตรา ๒๘ แล้ว แม้ภายหลังคณะกรรมการดังกล่าวจะพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ
ย่อมไม่เป็นการตัดอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินที่จะดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนั้นต่อไป

ส่วนที่ ๒

การพิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริง

มาตรา ๓๐ เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินวินิจฉัยว่ามีลักษณะดังต่อไปนี้ ไม่ให้รับไว้
พิจารณาหรือให้ยุติการพิจารณา

(๑) เรื่องที่เป็นนโยบายซึ่งคณะรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา เว้นแต่การปฏิบัติตาม
นโยบายดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๑๖ (๑) หรือ (๒)

(๒) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษาหรือมี
คำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว

(๓) เรื่องที่มีได้เป็นไปตามมาตรา ๑๖ (๑) หรือ (๒)

(๔) เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลหรือการลงโทษทางวินัยของข้าราชการ
พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น
เว้นแต่เป็นกรณีตามมาตรา ๑๖ (๒)

(๕) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๖

LIART

มาตรา ๓๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจไม่รับพิจารณาหรืออายุการพิจารณาเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่เกี่ยวกับการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๒) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนมิได้เป็นผู้มีส่วนได้เสีย และการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม
- (๓) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้ยื่นเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการร้องเรียน และการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม
- (๔) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมหรือได้รับการชดเชยความเสียหายอย่างเหมาะสมแล้ว และการพิจารณาต่อไปจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม
- (๕) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนไม่มาให้ถ้อยคำ ไม่แสดงพยานหลักฐาน หรือไม่ดำเนินการตามหนังสือที่ได้รับจากผู้ตรวจการแผ่นดิน ทั้งนี้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุอันสมควร
- (๖) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนตายและการพิจารณาต่อไปจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม
- (๗) เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเคยสรุปผลการพิจารณาแล้ว เว้นแต่จะปรากฏพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงใหม่อันอาจทำให้ผลการพิจารณาเปลี่ยนแปลงไป

มาตรา ๓๒ เรื่องใดที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๓๐ และเรื่องและผู้ตรวจการแผ่นดินอาจไม่รับพิจารณาตามมาตรา ๓๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินจะส่งเรื่องนั้นไปให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้

มาตรา ๓๓ เมื่อมีการร้องเรียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้าและต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องเรียนข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนได้ตามสมควร

เรื่องใดที่ผู้ตรวจการแผ่นดินสั่งไม่รับไว้พิจารณาหรือให้ยุติเรื่อง ให้แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบพร้อมทั้งเหตุผลที่ไม่รับไว้พิจารณาหรือให้ยุติเรื่อง และเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการจะส่งคำสั่งไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนั้นทราบด้วยก็ได้

เหตุผลตามวรรคสองให้ระบุข้อเท็จจริง กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยละเอียด และในกรณีให้ยุติเรื่องเพราะเหตุที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มิได้เป็นไปตามมาตรา ๑๖ (๑) (ก) (ข) (ค) หรือมาตรา ๑๖ (๒) ให้ชี้แจงเหตุผลให้เห็นว่าการกระทำดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายและเป็นธรรมโดยละเอียดให้ผู้ร้องเรียนทราบด้วย

มาตรา ๓๔ เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องใดเสร็จแล้ว ให้จัดทำรายงานสรุปข้อเท็จจริง พร้อมทั้งความเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขส่งให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบหรือพิจารณาดำเนินการต่อไป

เรื่องใดที่ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ปรากฏว่าการกระทำในเรื่องใดของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่นได้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีแล้ว แต่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมหรือความไม่เสมอภาคในกฎหมาย หรือเป็นการเลือกปฏิบัติ หรือลำเอียงให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอแนะต่อหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาดำเนินการให้มีการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องดังกล่าวต่อไป ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรีให้ส่งรายงานดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอให้หน่วยงานตามวรรคสองปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย หากหน่วยงานนั้นไม่ดำเนินการตามข้อเสนอแนะดังกล่าวในเวลาอันควร ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอไปยังองค์กรเพื่อการปฏิรูปกฎหมายตามรัฐธรรมนูญเพื่อดำเนินการต่อไป

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่นไม่ปฏิบัติตามความเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินเรื่องใดในเวลาอันควร ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือผู้ควบคุมหรือกำกับดูแลหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เพื่อให้สั่งการตามควรแก่กรณี และให้รายงานผลการดำเนินการให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบโดยไม่ชักช้า

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งและระยะเวลาได้ล่วงเลยไปพอสมควรแล้ว ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่นยังไม่ปฏิบัติตามความเห็นหรือข้อเสนอแนะดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันควร และเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญหรือเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ หรือเกี่ยวข้องกับประชาชนจำนวนมาก ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจทำรายงานเรื่องนั้นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เป็นกรณีรีบด่วนก็ได้

รายงานดังกล่าวให้เปิดเผยให้ประชาชนทราบตามวิธีการที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

มาตรา ๓๖ เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าเรื่องใดมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ หรือมีมูลความผิดทางอาญา หรือมีมูลความผิดทางวินัย ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้หน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนเรื่องนั้น ๆ และผู้บังคับบัญชาของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ให้หน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนและผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่งแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบทุกสามเดือน

หมวด ๓

การตรวจสอบองค์กรตามรัฐธรรมนูญและองค์กรในกระบวนการยุติธรรม

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่มีการละเลยการปฏิบัติหน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและองค์กรในกระบวนการยุติธรรมตามมาตรา ๑๖ (๑) (ค) ให้นำบทบัญญัติหมวด ๒ การร้องเรียน และการพิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริงมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔

จริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๓๘ การดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง *ข้าราชการ* หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภท ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) *เสนอแนะหรือให้คำแนะ* ในกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการจัดทำหรือปรัชญาส่งเสริม *ประมวลมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ* แต่ละประเภท

(๑/๑) *เสนอแนะหรือให้คำแนะ* ในการจัดทำหรือปรับปรุงประมวลจริยธรรมของ *ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ* แต่ละประเภท

(๒) ส่งเสริมให้ *ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ* มีจิตสำนึกในด้านจริยธรรม

(๓) รายงานการกระทำที่มีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบังคับการให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม

LIART

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่มีการร้องเรียน หรือปรากฏเหตุต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรฐานทางจริยธรรมตามประมวลจริยธรรม ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาและสอบสวน หาข้อเท็จจริงโดยให้นำบทบัญญัติหมวด ๒ การร้องเรียน และการพิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๐ เมื่อดำเนินการพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๙ แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการกระทำดังกล่าวของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรฐานทางจริยธรรมตามประมวลจริยธรรม ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินรายงานต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือสภาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการบังคับให้เป็นไปตาม ประมวลจริยธรรม

ในกรณีที่การกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบังคับการให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม เพื่อดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม

หากการกระทำของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำผิด ร้ายแรง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พิจารณาดำเนินการ โดยให้ถือเป็นเหตุที่จะถูกถอดถอนจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรฐานทางจริยธรรมมีลักษณะร้ายแรงหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการดำเนินการของ ผู้ที่รับผิดชอบจะไม่เป็นไปด้วยความเป็นธรรม ผู้ตรวจการแผ่นดินจะไต่สวนและเปิดเผย ผลการไต่สวนต่อสาธารณะก็ได้

การไต่สวนและ ศาลเปิดเผยผลการไต่สวนต่อสาธารณะตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

หมวด ๕

การติดตาม ประเมินผล และจัดทำข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๔๒ ในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจขอให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้อง ชี้แจงและรายงานผลการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญดำเนินการเพื่อประกอบการพิจารณา

ในกรณีที่เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินได้ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติ ตามรัฐธรรมนูญแล้วพบว่าหน่วยงานใดยังไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญในเรื่องใด ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินจัดทำข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแล้วแจ้งไปยังผู้ควบคุม หรือกำกับดูแลหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เพื่อให้สั่งการตามควรแก่กรณี และให้รายงานผลการดำเนินการให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบ

มาตรา ๔๓ เมื่อให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทำการประเมินผลการปฏิบัติ ตามรัฐธรรมนูญของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นแล้ว ให้รับส่งหนังสือต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาเพื่อทราบเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์การประเมินผลที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินประเมินผลการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รายงานต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาเพื่อทราบตามมาตรา ๔๕

มาตรา ๔๔ ในการประเมินผลการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ หากผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่า มีข้อพิจารณาเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกัน ของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา เพื่อพิจารณาดำเนินการ ตามควรแก่กรณี

หมวด ๖ การรายงานประจำปี

มาตรา ๔๕ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี วุฒิสภา และสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภายภายในเดือนมีนาคมของทุกปี ในรายงานดังกล่าว อย่างน้อยต้องมีเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ผลการพิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ พร้อมทั้งข้อสังเกต หรือข้อเสนอแนะที่เสนอต่อหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) ผลการปฏิบัติที่มีข้อสังเกตหรือข้อเสนอนั้นๆ ของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้ดำเนินการไปหรือไม่ดำเนินการตามข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๓) การไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๘ ของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ พนักงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๓/๑) การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๓/๒) ผลการติดตาม ประเมินผล และจัดทำข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ

(๔) อุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน รายงานประจำปีตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และเปิดเผยให้สาธารณชนทราบตามวิธีการที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินประกาศกำหนด

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นสมควรรายงานให้คณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภาทราบเป็นพิเศษเฉพาะเรื่องเพราะเป็นกรณีรีบด่วน หรือจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดินก็ให้กระทำได้

มาตรา ๔๖ ให้นำความในมาตรา ๑๙/๑ มาใช้บังคับกับการจัดทำรายงานตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๔๕ ให้กระทำเป็นครั้งแรกโดยไม่มีเงื่อนไขครั้งแรกเป็นครั้งแรกโดยไม่มีเงื่อนไขบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่มีเงื่อนไข

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๘ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๘ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

LIRT

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๐ การดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐบาลที่ได้ดำเนินการไปแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือที่ได้ดำเนินการแต่ยังไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๕๑ รัฐพิธีชงบรดกภู ขอบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด ๆ ที่ขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญที่ออกตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้มีผลบังคับใช้บังคับต่อไปได้จนกว่าจะมีกฎหมาย รัฐพิธีชงบรดกภู ขอบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด ๆ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๕๒ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐบาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมาใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

สรุปผลการดำเนินงาน

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

ของ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๘ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑	วันอังคารที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐	ครั้งที่ ๒	วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
ครั้งที่ ๓	วันศุกร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐	ครั้งที่ ๔	วันจันทร์ที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
ครั้งที่ ๕	วันพุธที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐	ครั้งที่ ๖	วันศุกร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
ครั้งที่ ๗	วันจันทร์ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๐	ครั้งที่ ๘	วันพฤหัสบดีที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๐

คณะผู้รับผิดชอบ

ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นางพนมพร จันทร์กระจ่าง ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

ฝ่ายเลขานุการ

นางสาวศิริวรรณ ฤกษ์วิสาห์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระ
นายบุญเชิด เขตจัตุรัส	นิติกร ๖
นางสาวสุวพร นิลทัพ	วิทยากร ๖
นายชิตติ ป. สุวรรณศาสตร์	นิติกร ๕
นางสาวสมพร ลาภชุ่มศรี	เจ้าหน้าที่ธุรการ ๓

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

นางศุภลักษณ์ เป้นพัฒน์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
	ในกาการประชุมกรรมการ
นายสุพัฒน์ โพธิ์เงิน	นิติกร ๓
นางสาวดวงแข กันตะโท	เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑

☆ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกรรมการ ๒ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๘๘-๙ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๘๙ ☆

